

L'educació primerenca de la criatura afectada per trastorns del llenguatge i l'audició 2013/2014

Codi: 101686

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500893 Logopèdia	OT	4	2

Professor de contacte

Nom: Nuria Silvestre Benach

Correu electrònic: Nuria.Silvestre@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Es recomana revisar els conceptes de les assignatures de Psicologia Evolutiva de la primera infantesa, l'Adquisició i Processament del Llenguatge i de Alteracions de l'Audició. Valoració i Intervenció

Objectius

Els principals objectius formatius de l'assignatura són els que segueixen:

1. Conèixer els processos d'adquisició del llenguatge oral de la criatura sorda comparativament amb la oïent des dels diferents enfocaments teòrics.
2. Valorar les necessitats informatives, formatives i d'acompanyament psíquic de les famílies amb criatures sordes.
3. Aplicar les estratègies adequades d'orientació i consell familiar
4. Elaborar i aplicar les estratègies d'estímul a la comunicació i a l'adquisició del llenguatge oral en els primers anys de vida de la criatura sorda
5. Aplicar les estratègies adequades d'orientació i d'assessorament en els centres educatius.

Competències

- Logopèdia
- Comprendre, integrar i relacionar nous coneixements fruit d'un aprenentatge autònom.
- Demostrar que es comprenen els trastorns de la comunicació, el llenguatge, la parla, l'audició, la veu i les funcions orals no verbals.
- Demostrar que es comprenen i s'empren correctament la terminologia i la metodologia pròpies de la recerca logopèdica.
- Dissenyar, implementar i avaluar accions de prevenció dels trastorns de la comunicació i el llenguatge.
- Utilitzar les tècniques i els instruments d'exploració propis de la professió i registrar, sintetitzar i interpretar les dades aportades integrant-les al conjunt de la informació.
- Valorar de manera crítica les tècniques i els instruments d'avaluació i diagnòstic en logopèdia, així com els procediments de la intervenció logopèdica.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els sistemes humans de comunicació com a base per comprendre els trastorns comunicatius i

del llenguatge.

2. Comprendre, integrar i relacionar nous coneixements fruit d'un aprenentatge autònom.
3. Descriure i explicar l'existència de models organitzadors individuals per entendre les diferents respostes dels individus a un mateix tractament logopèdic.
4. Fer una anàlisi crítica de la metodologia i els resultats d'una recerca.
5. Identificar les diferents maneres de comunicar-se de les persones amb dèficit auditiu i explicar les implicacions que tenen en el tractament logopèdic directe amb l'infant i indirecte amb la família.
6. Orientar les famílies amb infants sords durant tot el procés d'intervenció logopèdica per afavorir el desenvolupament d'aquests infants.
7. Relacionar conceptes relatius a la comunicació obtinguts a partir de la lectura d'articles de recerca.
8. Utilitzar les tècniques i els instruments d'exploració propis de la lingüística i integrar-ne els resultats amb les dades procedents d'altres tècniques d'exploració.

Continguts

ELS PRIMERS ANYS DE VIDA

1. Detecció, diagnosi i primer acolliment de la criatura sorda i de les seves famílies
2. L'impacte de la sordesa en les criatures afectades
3. Metodologia d'estímul a la comunicació i al llenguatge oral
4. Valoració del desenvolupament psíquic comunicatiu i lingüístic de la criatura sorda durant els 2 primers anys de vida

ELS MEDIS FAMILIARS

6. L'impacte de la sordesa en els medis familiars de les criatures sordes
7. Metodologia d'atenció i d'acompanyament de les famílies

L'ETAPA DE PARVULARI

8. L'Etapa de 3 a 6 Evolució i valoració
9. Metodologia i estratègies de intervenció
10. L'ús, motivació i activitats preparatòries a la llengua escrita

INTERVENCIÓ EDUCATIVA I RECERCA

11. Els entorns educatius
12. Bases d'estratègies de intervenció i línies de recerca

Metodologia

La metodologia es fonamenta en interpretar les conductes visionades en vídeos o directament en el tractament logopèdic partint dels conceptes i criteris exposats a classe o llegits en els textos presentats en al CV. Es combinen diferents activitats d'aprenentatge: Classes expositives, discussió per grups per interpretar les conductes observades, reflexió sobre els textos llegits, treball individual de interpretació de conductes i de programació d'activitats logopèdiques etc.

L'integració dels conceptes teòrics i les activitats de camp a la primera part del curs consisteixen en l'anàlisi i avaluació de conductes infantils i d'estratègies a emprar. A la segona part del curs l'estudiantat construeix ell mateix estratègies.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes expositives	24	0,96	1, 4, 5, 6, 7
Tipus: Supervisades			
Treball de camp	12	0,48	3, 4, 5, 7, 8
Tipus: Autònomes			
Lectures, observacions i elaborar programacions	112	4,48	1, 2, 3, 5, 8

Avaluació

Les evidències d'aprenentatge consisteixen en la capacitat global de l'alumnat de conèixer i aplicar les tècniques d'exploració i tractament de la criatura sorda als primers anys de vida i dels medis educatius en que creix, mitjançant tres primers treballs que corresponen a tres etapes en l'adquisició del llenguatge oral (activitats d'avaluació núm.1,2,3) i dues activitats d'avaluació final, núm.4 i 5, en que s'explora la capacitat de integració de les competències aplicades a cada etapa evolutiva en les bases teòriques corresponents i en els criteris d'intervenció logopèdics bàsics.

* NO PRESENTAT: S'han de realitzar al menys 4 de les 5 activitats per presentar l'assignatura

* ASSIGNATURA SUPERADA: Sempre que l'activitat 4 i la 5 siguin aprovades

* REVALUACIÓ: Es pot fer una reavaluació d'una evidència no presentada o no superada sempre que la nota de conjunt no sigui inferior a 4. Es farà a la setmana 19

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
1.Inicis de la comunicació en el medi familiar	15	0	0	1, 2, 5, 6
2 Inicis de l'estructuració sintàctica	10	0	0	2, 3, 5, 6, 8
3.L'adquisició del discurs i inicis de la llengua escrita	15	0	0	3, 5, 6, 8
4.Examen sobre els conceptes bàsics de l'assignatura i la seva aplicació	40	2	0,08	1, 2, 4, 6, 7
5.Treball escrit sobre valoració i estratègies logopèdiques	20	0	0	2, 3, 5, 6, 8

Bibliografia

A la Web del grup GISTAL hi han les actes de 2 congressos internacionals organitzats pel GISTAL, I i II Congressos Internacionals sobre Sordesa Comunicació i Aprenentatge en les que es troben presentacions d'interès referents a l'orientació familiar (Dromi 2006;Brown 2010) i a l'educació primerenca.

També es poden consultar les Webs que segueixen:

www.phonak-us.com Programa infantil

www.auditory-verbal.org

www.johntracyclinic.org

Calvo, J.C. y Maggio, M. (2003) Audición Infantil: Marco referencial de adaptación audioprotésica infantil
Clipmedia Ediciones Barcelona.

Dromi, E. (2003) Assessment of Prelinguistic Behaviors in Deaf Children: Parents as collaborators. Journal of Deaf Studies and Deaf Education 8:367-82

Furmanski, H. (2003) Implantes Cocleares en Niños. (Re) Rehabilitación auditiva y Terapia auditiva verbal. Nexus Ediciones

GISTAL (2002) L'alumnat Sord a les Etapes Infantil i Primària. Criteris i Exemples d'Intervenció Educativa. Servei de Publicacions Universitat Autònoma de Barcelona.

Bellaterra,

Grandari, F. (2003) "Aspectos Relacionados con la Implantación de Programas de Identificación e Intervención habilitadora Precoz" FIAPAS nº 90 Gener/ Febrer 2003 p.p. 57-61

Lutterman, D. (1979), trad. al castellà (1985) El niño sordo como orientar a sus padres. Ediciones Científicas La prensa médica mexicana. México.

Lutterman, D. et al. (1999) The young Deaf Children York Press Inc., Baltimore Mayland.

Martínez, R. y otros (2003) "Resultados de aplicar durante 1 año un protocolo universal de detección precoz de la hipoacusia en neonatos" Acta Otorrinolaringol. Esp. 54; p.p. 309-315

Medà, C. (2001) "Detección de la Sordera e Intervención Temprana" Comunicar nº 15

Palacios, J. (1987) "Contenidos, estructuras y determinantes de las ideas de los padres. Una investigación empírica" Infancia y Aprendizaje 39-40 p.p. 113-136

Palacios, J. y otros (1994) "Evaluación de los contextos familiares y extraescolares en los años preescolares: escalas HOME y ECCERS" Infancia y Aprendizaje 66, p.p. 71-88

Silvestre, N., Cambra, C., Laborda, C., Mies, A., Ramspott, A., Rosich, N., Serrano, C. y Valero, (2000) La Sordera Comunicación y Aprendizaje Ed. Mason Barcelona.

Silvestre, N. & Serrano, C. (2002) La criatura sorda a l'etapa infantil a: GISTAL: L'alumnat sord a les etapes infantil i primària. P.P. 35-69 Servei de publicacions Universitat Autònoma de Barcelona. Barcelona.

Silvestre, N. & Ramspott, A. (2002) Valoración del discurso narrativo y de sus precursores en el alumnado con déficit auditivo: Influencia de las modalidades comunicativas. Separata FIAPAS Nº 2004

Silvestre, N. i Cambra, C. (2001) Orientació Familiar de la Criatura Sorda. Vídeo Ed. GISTAL Departament de Psicologia de L'Educació. Universitat Autònoma de Barcelona

Silvestre, N. & Laborda, C. (2005) Los inicios de la comunicación y la adquisición del lenguaje oral en el alumnado con sordera en Victor Acosta (Ed.) La Sordera desde la diversidad cultural y lingüística Masson. Barcelona p.p. 83-113

Silvestre, N. La comunicación entre madres oyentes y criaturas sordas de 1 a 7 años de edad (2009) Separata FIAPAS 126

Spencer, P.E., Erting, C.E. & Marschark, M (2000) The Deaf Child in the Family and at School. Essays in honor of Kathryn P. Meadow-Orleans. Lawrence Erlbaum Associates Publisher London

Talbot, P. (2002) Temas de Terapia Auditivo-Verbal: Una Selección de Apuntes.

Vinter, S. (1994) L'Émergence du Langage de l'Enfant Déficient Auditif. Des premiers sons aux Premiers Mots. Masson Paris

Yoshinaga Itano, Ch. (2003) From screening to Early Identification and Intervention: Discovering Predictors to Successful Outcomes for Children with Significant Hearing Loss. Journal of Deaf Studies and Deaf Education 8: 1 Winter. p.p. 11-30